

שָׁחָה עָלַי יְרוּשָׁלַיִם . . .

שָׁחָה עָלַי יְרוּשָׁלַיִם עִם דְּמַמַּת צְלִיל־עֲרָב.
קוֹנְנָה חֲרָשׁ: רָאָה! רָאָה, מָה עוֹלְלוּ לִי!
קָרַעִים וּסְצָעִים, וְרָגַל זָרִים בְּדַמֵּי־רַמְבַּב דוֹרְכֵת
אֲבָנֵי מַעְזֵי לְפָנַיִם, עֲפָרוֹת מְלָכֵי וּנְבִיאֵי.
סָרַף הֵייתִי לְעֲרָב עַמִּים, בְּלִי־חֶק יִירָשׁוּנִי,
תִּקַּע בְּל־אֶחָד בְּבִשְׂרִי, תִּקַּע צִפְרָגִי־בְרוּלוֹ,
קָרַע בְּל־אֶחָד חֶלֶק חֵי מְגוּפֵי וַיִּקְדָּשׁוּ
קְדוּשַׁת־רַמְיָה לְאַלְהֵיו, תְּרוֹמַת־חֲנֻפָּה לְאַלְהֵיו;
וּבְעוֹד שִׁפְתֵי הַפֶּהֶן לוֹחֲשׁוֹת תִּפְלָה לְשָׂמַיִם,
עֵינַיִם תְּרוֹת לְצַדִּיקִים, יָדַיִם שָׁלַל מִחֲפָשׁוֹת,
שָׁלַל קְדוּשִׁים וְהִדְרִי־קְדוּמַיִם, בַּחֹל יִתְפַּלְשׁוּ.
וְעַל בְּל־יָקָר וּסְגֻלָּה עֲטַרְת נֶדֶד הַגְּדוּלָּה —
הֲלֹא הִיא עֲטַרְת־הַפֶּה, יַפְעַת־אֵל וְזִיו־נֶצַח תִּשְׁפִיעַ,
וְהִיא מְקַדֵּם גְּנוּזָה וְאֵין אִישׁ יוֹדֵעַ אֵיךָ.
וְאָמְרוּ לְכַפֵּר אֶת־פָּנַי וְשָׂמוּ עָלַי עֲדֵי־יָתֵר,
גָּאוֹן סַגְדִּילִים וּכְפֹת, תִּסְאַרְת גְּבָרִים וְלֹא־לִי;
וְהֵייתִי אֲנִי כְּזָרָה בְּעֵינַי, עֲלוּכָה שְׁבוּיַת־חֲרָב,
זָהָב וּסְגֻלָּתִים יִתְלוּ־בָהּ, לְפָנַי מַעֲנִיָּה כִּי־תִיף;
וְהֵייתִי אֲנִי שׁוֹמְמָה בַּסְּאָרִי, עֲנִיָּה שְׁבַע־תִּים,
וּבִשַׁת פָּנַי תִּלְהַט, תִּצְרָב כְּלֶהָב קָרְבִי,
וְנִשְׁאָחִי כְּכַעַס אֵלִים חֲרָפְתִי הַנּוֹצֵצַת מוֹל שָׁמֶשׁ
וְלִבִּי לְאַלוּף־גְּעוּרִי, לְבִי לְבָנִי נֶאֱבַל.

ושריד מקדשי. קיר־משגב. מפלט־לב אבותיך ראיתי ?
 במעלות־אפל צרות יורדים אליו כאל־בור.
 והנה הוא עומד כבבור. שמשון אסור בנחשתיים
 אחרי נקרו שמי עיניו ונזר ראשו כ־נגדע ;
 והנה הם עומדים. המנדים. לראות ולהחצול־בו כאו.
 צחוק־לעג בקצה שפתיהם ובאישוניהם גיל־ודון.
 נביטו אליו ואל עם־הפלטתה. שב ושחות כמוהו.
 יהנה תפלתו המשנה. יבכה חרבנו אין־אונים.
 והנה להם כמשחק האסיר. מרנין לב המנצח.
 כאשר שחק בשביו שמשון לפני הפלשתיים.
 ואני, בעיני, מה אמר ומה אתלונן לאין־צורך ?
 הלא כי אדם בבשתי ועל יגוני אתאפק.

הוי, כי אופרה קדם. שבתי בגאון לפני שמש.
 דגל הדרור על ראשי וכבוד מקדשי עמדי ;
 משוש־תבל קראו־לי. צבי־ערים וחמדת־כל־הארץ !
 קרנו, צלצלו גבעותי משפע בנים עליונים.
 כרמי־עלומים בעורקים שטפו חוצותי ועברו.
 עם עז. דלוק רשפי־המדבר. סוער לקראת גיל ורונה.
 וזמיר הרחובות עם שיר הלזים מן־הקדש גם־יחד
 נשאו תרועת־חשק־העם. תרדת געגועיו לחיים.
 יום חג ובשבצה דרכים נהרו כפלגים עולי־רגל
 מפל קצוי־ארץ אלי. מנחה וקרנן בקדם.
 המו שערים מבאי מועד. אנשי תאר וחסן.
 ריחם כריח שדם. אשר ברכו אלהים.
 קרונות נכפפו תחת גטל פרי־בכורי הר ועמק —
 ואני אספתימו כלם ולא אמרו: צר המקום !
 גברת עמים ואם על בנים שמחה הייתי.
 וגם טרדותם־משובותם ערבו ללכבי המלא.
 עתה, שכולה עזובה. למשפן רפאים נתנוני.
 צללים חיים ומתים נועזו בין משואותי ;
 קברים מלאתי ושומרי קברים ועוגבי על־המנות.
 בתי מנזר ותפלה. גם זהר יומי יתקן ;
 מקלט הייתי לכל מפי־אל. גועי גוף ורוח.

ושוק לצודי־נפשות ולכל סוחר־קדשים.
קודרים ואלמים, כעיטים שחורים, הנה פה יסבו,
ריחו שלל, אי רקב, אי פגד נמק למוזגם.
יבד הלילה ויבס ברחמיו על כל גנעי־ארץ,
יצאו תירים סקרנים, גגות יעלו ויצפו,
אל רוממות־זיו סהרי ואל־הוד קדומי ושתוממו.
ינחשו־רו פוכבי, חזון מרחקי יחזו —
ואני, באבלי, אֶת־כַּנֶּס בשחורי וְאֶקְפֵּא בלי־אמר,
אֶכְבֵּד על שברי, אֶת־כּוֹץ, ובאלם סבלי אֶת־עגה... —

כה שחה ירושלים ובתקף צערה גאלמה.
לילה היה, ליל־תהום! ובעמק התהום, במחשף,
תעו שתי עינים והן כעיני הנמר הפצוע,
נוקבות, נוצצות, לוחטות, מזעם וכאב לוחטות...

תרצ"ב.

יעקב כהן